

Hem sanatsal hem de sizi gölgede bırakmayan giysiler...

■ **Sizinle moda konuşmaya geldim ancak siz sadece moda ile ilgilieniyorsunuz, çok daha fazlası var galiba...**

Doğru, var. Çünkü modernin yanı sıra Amerika'da renk kuramı da okudum. Yani 'colorist' olarak meşur oldum. Türkiye'ye geldiğim zaman Mavi: Life Oteli Bodrum'un da cephe renklerinden bahsettim. Fakat ülkemizde bu tarz çalışmalar nımarlar kendi iç yapılarında hallettiyei tercih ediyorlar. Onun için bu alanda çok fazla iş imkânı olmadı. Zaten esas işim moda tasarımı. Yine de renk kuramı mesleğim de devam ettirmek adına İstanbul Teknik Üniversitesi'nde üç yıldır iç mimarlık bölümünde renk kuramı dersleri veriyorum.

■ **Renk kuramı tam olarak nedir?**

Çok ciddi bir olay. Renk kuramı, sadece pigmentlerin renk analizleri değil. Önce şunu belirtmeliyim ki göyle bir çıkış noktası var: Her renk her renk ile uyur. Uymayan sadece tonlamalardır. Aynı zamanda, herhangi bir renk bilginde harika bir hale getirebilirsiniz. Ya da tam tersi, orayı (bu dünyanın en güzel manzarı eseri de olsa) mahlvedebilirsiniz. Zaten buzdaki (özellikle güneşle) büyük etellerere coloristleri daha çok yurt dışından getiriyorlar. Gerçi Türkiye'de bu iş bileneğin birçok insanı maalesef çok kolay "Ben renkçiyim" diyorlar. Bu çok sakıncalı. Nedenini de size şöyle izah edebilirim. Kıyafet özel bir yer tasarladığınız zaman bir defa o kişinin zevklerini yanı sıra, metabolizması ile ilgili, varsa hastalıkları ile ilgili bilgi sahibi olmanız lazım. Çok basit bir örnek vereyim: Eğer san rengi yüksek tansiyonu bir müsterinizin yatak odasında kullanırsanız, ve üstüne üstlük bu sanın çok kuvvetli bir tonu olursa kişiyi çok erken ölüme gönderebilirsiniz.

■ **Renkin etkisi bu kadar büyük mü? Yani sanın etkisi bu kadar ciddi mi?**

Evet, bu kadar ciddi. Değişim gibi sanı özellikle tansiyon hastalarını bu kadar etkileyebilirsiniz. Başka örnekler de verebilirim. Şişe'nin fat kovalı veren yerlerde giriş çözümleri çok önemli. Yemekhanesi ve restoranın oyalanmadan kalkıp giderseniz, O tür yerlerde çok fazla oturmasını rahatsız olursunuz. O tür yerlerde bunu teyik eden renkler kullanılır. Çünkü anıya, bu, O yüzden bu tür mekânlarda kırmızı gibi vurucu renkler tercih edilir. O yüzden bir renk nerede kullanılmak ve hangi öküde kullanılmak istediğiniz çok iyi bilmeniz zorundasınız. Ancak dediğim gibi, renkin çok tonlamaları önemli. Mesela tuncu içli kahıdır. Ancak aynı tuncu aynı farklı, açık, somono tükân tonu nepe ve huzur verdiği için yurt dışında ve özellikle de Amerika'da huzurevlerinde çok kullanılır. Orada bir huzurevine girdiğinizde duvarlarda ve özellikle yatak odalarında tuncu aynı lakımyetini görürsünüz.

■ **Renkler yüzünden mi bazı mekânlarda iyi bazılarında ise huzursuz hissedersiniz?**

Evet. Bulduğunuz yerdeki renkler çok önemli. Bu sizin metabolizmanız ve yapınıza da ilgilidir.

■ **Peki moda ve giyim söz konusu olduğunda? Bu bilgiler sizin için sizin moda tasarımı yaparken de çok işinize yarıyorlar.**

Kesinlikle çok işime yarıyor. Çünkü müşterim geldiğinde onu tüm bunları göz önünde bulundurarak yönlendirebiliyorum ve çok rahat işbirliği yapabiliyorum. Bu arada şimdiki söyleyeceğim şeyin altını çizmek istiyorum: Herkes her rengi sever Ama farklı tonlamaları sever. Mesela insanlar sak sak "Kırmızı bana hiç yakışmıyor" derler. Bu doğru değil. Kırmızı herkese yakışır ama birine nar cıncı rengi, bir başkasına ise daha fuyyaya gözlen tonu gider. Kırmızınan fuyyaya, bordoya gözden tonlarında mavi tonı. Öbüründe ise sarımsık ton vardır. Eğer çıkarılacak ve sarımsızda hafif bir sarılık varsa nar, içgi tonları size daha çok yakışır. Bu arada, bütün söyledimden eslemeyeyişim, Türk kadınıların yapıtış en büyük hata saç renkleri ile ilgili. Çünkü teninize gelen doğru saç rengi makulayınca da etkiliyor. giymenizi de etkiliyor, her seviyeye etkiliyor. Size yakışan doğru saç rengini bulmazsanız, işi görümeğin işin aşın makulaymaya yönelik zorunda kalabilirsiniz.

■ **Peki ya renk ve giyim?**

Size bu konu ile ilgili yapılan bir araştırmaya anlattım. Bir kişiye önce kendine hiç ummayan tonlarda giydirdi otoni laırac kişiden oluşan bir grubun karşısına, iş görüşmesine gönderiyorlar. Daha sonra bu gruptaki insanların onu değeriendirmesi istiyorlar. İleriyecekler kendine yakışı veya yakışmadı diye tek bir yanıtı yok. Ancak herkes "Bu prosenr alından kalkabilir mi, eman değildi", "Biraz rahatsız götüktü", "Gözüme pek girmedi, durması değildi", gibi yorumlar yapıyor.

İpek Tohumcu'nun atölyesine gittiğim'de umarım sohbetimiz sadece son koleksiyonla sınırlı kalmaz" diye düşünüyordum. Çünkü günümüzde bir modacıların yaptıklarını merak eden herkes mutlaka ona ulaşmanın yolunu bulur. İpek Tohumcu'nun anlatacağı o kadar çok ilginç hikayesi var ki...

Moda ve tasarım en büyük tutkusunu. "En büyük şanssızlığım Türkiye'de bu işe geç başlamak" diyor. Geçten ne anladığımızı bağlı. Bu noktaya gelene kadar o kadar çok şey biriktirmiş ki; kıyafetleri bunu çok güzel yansıtır.

Herkes psikolojisi ile ilgili yorumlar yapıyor. Sonra aynı kişiye doğru tonlamalarda giydiriyorlar, saç ve makıyayı... Bu defa başka bir grupla görüştürüyorlar. Yorumları kesinlikle tam tersi ve gayet olumlu oluyor. Yani bazı şeylere çok dikkat etmemiz gerekiyor. Giyimde de aynı çok iyi tutturmanız lazım. Yemek yaparken nesil tuzuna, baharatına dikkat ediyorsanız, fazla tımanızı bozabiliyor, giyimde de aynıdır çok önemli. Renk çok önemli bir tasarımlıdır. O yüzden yurt dışında bunlarla ilgili çok araştırmaya yapıyoruz. Çünkü renk sadece giyimde, yani moda'da veya dekorasyonda yok, her yerde var. Size rengin her alanda, her

Mesela bir akıl hastanesinde hastaları çok pasifize edecek veya onları çok agresifleştirecek renkler kullanmamız lazım.

■ **Siz tüm bunları biliyorsunuz ancak bizler kendimiz için, her anlamda, en uygun renkleri nasıl bileceğiz? Çok kolay bir işse benzeriyor...**

Astında çok zevkli bir konu. Çok zevkli bir alan.

■ **Bir bilen olarak sizin için öyle olduğu kesin. Siz anlatırken akluma sadece ve hep sıyah giyen insanlar geldi... Onların durumu nedir?**

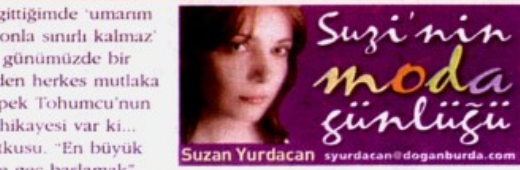
Bu istikrarlı tercih bir nasil bir açıklaması var?

Size önce dekorasyondan örnek vereyim. Bir kişi bize "Bu odada sadece sıyah" veya "Sadece beyaz istiyorum" dediği anda bize öğretilen en önemli şey, oada durun! Çünkü bu istek bir geçiş dönemini ifade eder.

O kişinin bir geçiş döneminde olduğunu gösterir. O odada vakit geçireceği, mesela devamlı olarak oturacak.

Beygin odada, ne kadar içinde bulunursanız artar. Oysa giyimde başka bir şey... Ben de bir odanın muvvisi çok sevdiğim için mavi yapmışım. Şimdi o odada oturuyorum. Ve değişimi istiyorum. İnsanların zevkleri de dönemsel olarak değişir. Sıyah ve beyaz renkleri giyebilecek ana formunı teşkil ederler. Kim çok istiyorsa evinin dekorasyonunu yaparken "bu bunu uygulayalım ama tiende arzu ederseniz sarıya göre bir lobluk veya buraya

söyle bir set koyabiliriz" diye öneriler sunuyorum. Çünkü sosyal tercih, etnik, genetik işi dönüştürüyor. Herkes için de aynıdır. Çocukler başka şekilde meşgul oldukları zamanlarda farklı renk olsun istemiyorlar. Ben de her şey varırken üzerinde

renkli kıyafetler olmasından hoşlanmam çünkü bunlar dikkatimi dağıtır. Zaten zihnim o sırada çok şeyle meşguldir. Bir yere giderken de sıyah hemen farklı bir havaya sokmak çok kolay. Oysa renklerle oynamak kolay bir iş değil.

■ **Peki geçici olarak renk seçiminiziz?**

Bir insanın ömrü boyu tercih ettiği, kendine yakın hissettiği renkler vardır. İngilizce'de buna 'soul colour' denir, yani 'ruh rengi'. Ruh rengi dediğimiz o kişinin genelde sevdiği renktir.

■ **Sizin ruh renginiz hangisidir?**

Yeşil ve mavı. Kırmızı ile çok rahat hissedemem. Bunu da jura buluyorum: Oklulağın hepzerak bir yapım var. Buna bir de

kırmızıyı kattığımda hepisi bir arada çok fazla gelebiliyor. Oysa yeşil huzur veren bir renktir, beni dengeliyor. Mavi ise daha duygulanıştır. Ancak kesinlikle her zaman çeşitli renklerle dınyayım var.

■ **O kadar renk ile ilgilisiniz, bunun eğitimini aldınız.**

Moda hangi noktada devreye girer? Başa dönemem gerekirse, ben asıl resim yapmayı çok seviyorum. Çok küçük yaşta aklıyoklere girerdim.

■ **Niyetiniz ressam olmak mıydı?**

Hayır. Resim yapmayı çok seviyorum ancak hiç ressam olmayı düşünmedim. Yani bunu meslek olarak, para kazanma aracı olarak düşünmedim. Sanat benim gözümde para ile bağdaşmayan bir şey. O yüzden bunu bir meslek olarak hiç düşünmedim. Yoksa resim yapmak hayatımda her zaman var.

■ **Peki hangi mesleği hayat ettiğiniz?**

Mimarlık. Mimarlığa bayırım. Rahmetli babamın iş adamıydı ancak dünyada mimarlık ilgi yayılmaması ne kadar sarat kıtacı varsa, hepisi bizim evdeydi. Annem ise oğlanlarına enstitüsü mezunuydu. Kıyafete, estetik, çok meraklıydı. Giymeye de çok düşküncüydü. Ben daha ilköğretimdeyken, eve geldiğimlerde bebeklerle oynamaya bu amaçla kitaplarıma katıyordum. Yedi yaşındayken birçok ünlü mimarın ismini biliyordum. Benim için büyük bir tutkuyla İse ve üniversite dönemimde ise dışarıdan bir şey almak yerine kumaşlarla kendim bir şeyler yapmaya çalışıyordum. Kıyafetlerimi çizip bunları terziye daktırıyordum. Bilmemdeki halde hepisi, profan bile kendim

Sanı Fashion Institute of Technology (FIT) diye geçiyor. Calvin Klein ise aynı okuldun mezunuydu. İlk önce Parsons Tasarım Okulu'nda başladım (Donna Katan'ın meşur öğrencisiydi, oradan FIT'ye geçtim). Neden yurt dışına okunak istediğimi de söyleyeyim? O dönemlerde Türkiye'de konfeksiyon ile ilgili hiçbir şey yoktu. Yani hiçbir teknik bilgiyi burada alması imkânı yoktu.

■ **Okul bittiğinde de orada kalmaya devam ettiniz...**

Evet. Türkiye'ye sürekli gidip geldim ama okul bitince de orada kalıncaya devam ettim. Bıyık yerde staj yaptım, farklı firmalara tasarımlar yaptım. İsten tasarımı ile ilgili çok yoğun çalışmaya başladım, latta eski bir tasarımcının adına konulan İle Wacs konfeksiyonu övüldü aldım. O zamanlar burarda moda ve tasarımla ilgili yapılabilecek bir şey yoktu.

■ **Türkiye'ye nasıl döndünüz?**

Babamı kaybedince Türkiye'ye geldim. İş adamı olduğu için vefatından sonra hacılar ve mahkemelerle, yanı bir dolu bürokratik işlemlerle zorunda kaldım. Yoksa buraya yönelmeye niyetim yoktu. Asıl plan Amerika'da kendim firmamı kurmaktı. Neyse ki söz konusu moda olınca nerede bulduğunuz önemli değil çünkü artık her yerde keşafeye ulaşabiliyorsunuz. İnsanların sizin kıyafetleriniz giymesi için onları yaşadığı yerlere taşıdık, üretmek zorunda değiliz.

■ **Peki kıyafet tasarlarken en önemli şey ne?**

Akılları bir şeyler yapmak çok kolay. Bunu ben de yapıyorum. Ancak giyilebilir ve ilginç bir kıyafet tasarlamak zordur. Ve asıl meslek budur.

■ **Siz bunu mu yapıyorsunuz?**

Evet. Yaptıklarımı bir de 'sanatsal' sıfatını eklersek iyi olur. Benim kıyafetlerimi giydiğinizde kendinizi iyi hissederseniz ancak (dünar asla sizin önünüzde geçecek, size gölgeye bırakmaz. Keski maksadını eden tasarımlar yapıyorum. Kesim önüne geçiyor.

Seviyorum. Zaten tasarımda iyi bir teknik, iyi araştırarak yapıyorum. Ben her şeyi dala, ben herkesi giydirmek istemem ama sadece bir tasarımla. Çünkü İT defa aynı kişi için tasarımlar yapıyorum. İse, örneğin bir kişi için kendinizi tektarlama yapıyorum.

